

Energie neutraal Saerbeck zeer inspirerend voor Gelderse energie-initiatieven

Op vrijdag 16 mei organiseerde de GNMF in samenwerking met de Euregio, een excursie naar het energieneutrale dorp Saerbeck voor Gelderse lokale duurzame energie-initiatieven, politici en ambtenaren. Saerbeck ligt ongeveer 80 kilometer ten oosten van Winterswijk. Deze excursie vond plaats binnen het kader van het Interreg project “ KlimaEnergie 2020 “ onder het thema lokale initiatieven. De excursie is door de deelnemers als zeer inspirerend ervaren. Een dag van informatieuitwisseling, netwerken, ideeën en enthousiasme.

Lokaal als sleutelbegrip

De gemeente Saerbeck (7.200 inwoners) is vorig jaar uitgeroepen tot ‘Energie-kommune 2013’ van Duitsland. Lokale waarden, maximale burgerparticipatie, grootschalige ontwikkeling van duurzame energie en een goed sociaal draagvlak zijn kenmerkend voor de Klimakommune Saerbeck. In 2009 heeft de gemeenteraad besloten gebruik te maken van duurzame energie om in 2030 zelfvoorzienend te zijn. Daarna is het zeer snel gegaan. Er is een samenhangend duurzaam plan ontwikkeld dat bestaat uit 150 individuele maatregelen en twee hoofdprojecten. Bij de planontwikkeling is gekeken naar draagvlak, haalbaarheid, techniekkeuze en financiering (‘waar halen we het geld vandaan?’). Het energiepark is mogelijk gemaakt door lokale investeerders, met een totale investering van €70 miljoen euro. Sinds 2012 is het hele energiesysteem eigendom van de gemeente. Ook het warmtenet is van energiegigant RWE overgekocht en verduurzaamd.

Burgers van begin af aan meegenomen

Het betrekken van burgers bij de aanpak en uitvoering heeft in Saerbeck zijn vruchten afgeworpen. Burgers zijn van begin af aan meegenomen. Dit onder het motto ‘techniek is te koop, burgers niet’. Dit heeft gewerkt. De respons van de eerste enquête onder de inwoners was maar liefst 25%. Voorlichting op school speelde ook een belangrijke rol (‘begin bij de kinderen’).

Draagvlak is ook gerealiseerd door burgers op meerdere manieren te laten meeprofiteren, zoals door:

- het bieden van energiezekerheid;
- financiële participatie en voordeel.

Lokale investeringen en lokale projectpartners speelden een belangrijke rol. De coöperatie ‘Energie für Saerbeck’ zorgde ook voor draagvlak. Een begeleidende en duurzame communicatiestrategie heeft mede de weg gebaad. Onderdelen daarvan waren ‘energiestamtafel’, Saerbeckse klimaatdialoog, samenwerkingsprojecten met scholen, tentoonstellingen, vakexcursies ed.

Lokaal warmtenet en bio-energiepark

De hoofdprojecten van energieneutraal Saerbeck zijn:

1. De warmtecentrale met lokaal warmtenet (in november 2010 operationeel). Dit is het hart van het project. Tweederde van onze energiebehoefte bestaat uit warmte. Alle gemeenschappelijke gebouwen zoals het gemeentehuis, de school en het sportcentrum worden door de centrale van warmte voorzien. De warmtecentrale dient tevens als bezoekerscentrum en vormt het beginpunt van het

'energiebelevingspad' dat door het dorp loopt. De verwarmingsketels van de warmtecentrale worden gestookt op houtpellets. De houtpellets komen van dichtbij, uit houtzagerijen uit Nedersaksen en de Harz. Daarmee wordt de aanvoerroute kort en transparant gehouden.

2. Het bio-energiepark. In 2011 is 90 hectare grond van het voormalige munitiedepot omgezet in een duurzaam energiepark ('Bio-energiepark'). Het energiepark bestaat uit:

- Een vergistingsinstallatie op basis van GFT-afval. Het biogas van de vergistingsinstallatie wil men op termijn benutten als brandstof voor het lokale warmtenet.
- Zeven windturbines met elk een vermogen van 3 MW (ashoogte 150 meter);
- Een zonnepark met een vermogen van 5.5 MW. Het zonnepark ligt onder en tussen de wwindmolens.

De mix van energie van de zon, de wind en duurzame biomassa levert maar liefst 29 MW aan productiecapaciteit op. Dit is tweemaal de energiebehoefte van de gemeente Saerbeck.

Euregioproject

De excursie was onderdeel van een euregioproject. Ook uit Overijssel heeft een groep energie-initiatieven en politici deelgenomen. Daarnaast een groep Duitse energie-initiatieven. In totaal namen 100 geïnteresseerden deel.

Zie voor verdere informatie: www.klimakommune-saerbeck.de .